

העם

האדם השלישי בזינבה

איש אש"ף רב

פגישה בין רבין ונשיא חוף-השנהב

התגיל בחירות! פסקו מרביית העי תונאים, כאשר שמעו לראשונה על טיסתו המפתיעה של ראש-הממשלה לזינבה, כדי להיפגש שם עם נשיא חוף-השנהב, פליכס הופואה-בואני.

הקאריקטוריסט של הארץ, זאב (פרקש), אף צייר את רבין בצורת טיל, הטס לקראת הנשיא הכושי, את הטיל כינה שביט 3 — עלישם הטיל שביט 2, ששוגר בנוכחות דויד בן-גוריון ושימעון פרס ערב הבחירות לכנסת החמישית.

יצחק רבין הכושי, כמובן, גימרוצת את הידיעה, לדבריו נועדה השיחה כולה ל"חילופי-דברים על יחסי ישראל-אפריקה. אולם שתי הגיטרות גסייחד לא היו נכונות. הפגישה נזומה על-ידי הנשיא ה"אפריקאי, והיתה לה מטרה יחידה: להביא לראש ממשלת-ישראל שדר מטעם יאסר עראפאת.

איש וגוף. לפי הגירסה הרבינית, שר חחו שני המדינאים על יחסי ישראל-אפריקה, רק במקרה צצו בשיחה שני שמות: זה של מנהיג אש"ף, הד"ר עיסאם סאר טאוי, וזה של מוסד ישראלי, המועצה הישראלית למען שלום ישראלי-פלסטיני. לפי תיאורו של רבין, לא ברור איך עלו שמות אלה, ובאיזה הקשר, יכול היה להתקבל הרושם כאילו נזכר הופואה-בואני בשמות האמורים באפריקה.

אולם הקשר לא היה מיקרי כלל. כי המנהיג הפלסטיני והגוף הישראלי, הם שהביאו לפגישה שני ראשי-השילטון.

סארטאוי, מנתחילב פלסטיני שרכש לו שם בארצות-הברית, והמנהיג עתה עם מקורביו של עראפאת, קיים בשבועות האחרונים פעולה דיפלומטית קדחתנית בארצות-הברית ובאירופה, תחילה ביקר באמריקה, בלוויית המומחה הפלסטיני סב"ר ג'רייס, חניך האוניברסיטה העברית (ראו עמוד 30), והכין שם את הקמת מישרד אש"ף. לאחר-מכן נפגש, יחד עם ח"כ לזבה אליאב, עם נשיא סנגאל, המשורר לאופולד סנגור, משם המשיך לוונינה, נפגש שם עם הקאנצלר האוסטרי, ברונו קרייסקי.

לכולם הביא אותה הבשורה: נכונותו

המידות אירגנו את פגישת-הצמרת, בין השאר בביתה של תמר גולן, כתבת משריב שהתגוררה בבירת חוף-השנהב והפועלת כבר זמן-למעט הפגשת שני האישים. בפגישה זו העלה הופואה-בואני את דבר פגישותיו עם סארטאוי ועם אליאב, הוד כיר לחיוב את המועצה הישראלית למען שלום ישראלי-פלסטיני, ביקש לשמוע מפי רבין את דעתו על שיתוף אש"ף בוועידת-זינבה. הוא הסתמך על השדר של עראפאת, שהביא לו סארטאוי, וביקש תשובה. ערב הפגישה חזר סארטאוי לזינבה. הוא שהה בעיר השווייצית במשך כל שעות הפגישה. נשאר בה גם אחרי שרבין טס בחזרה. אין ספק שהנשיא האפריקאי דיווח לו על התוצאות.

שני חרקי המישוואה. אין פירושו של דבר שרבין מסר מידע בלתי-נכון כאשר טען כי טס במטרה לשפר את יחסי ישראל-אפריקה.

זאת היתה מטרתו — והיא היתה שונה מזו של נשיא חוף-השנהב, אלא ששני היעדים קשורים זה בזה. נשיא חוף-השנהב וסנגאל הם שני ראשי המהנה הפרו-מערבי ביבשת השחורה. אך גם הם נאלצו לנתק את יחסיהם עם ישראל, בעיקבות ועידת המדינות האפריקאיות שבה הוחלט על ההיתקנות מישראל כמחאה על יחסה לבעייה הפלסטינית. חידוש היחסים בין ישראל ומדינות אפריקה ייתכן רק אם תחול תזונה כלשהי ביחסה של ישראל לאש"ף — וזאת היתה הצעתו של הופואה-בואני. יצחק רבין ה"יחס רק לחלקה הראשון של המישוואה — ואילו בעל-שיחו השחור שם את הדגש דווקא על חלקה השני.

בתי-סוהר

האסירים עדיין רעבים

למרות הפירסומים הרישמיים

נמשכת זה יותר מחודשיים,

כאופן חלקי, שביתת-ההרעב

של אסירים ביזוחניים

בכתיב-לא בארץ

ב-11 בדצמבר 1976 ניתן האות. בשעה חמש וחצי בבוקר עברו סוהרי כלא אשקלון כדרכם בין תאי האסירים, והחלו מארגנים את חלוקת ארוחת-הבוקר לתאים. הפעולה היתה שיגרתית, והתנהלה בסדר מופתי ותחת ציור מלא מצד האסירים שהתייצבו ליד מיטותיהם, כמדי בוקר. אולם בדקר

המסוק הגרזה נחת אישם, ליד מיפקדת יחידה צבאית ברמת-הגולן. מתוך המסוק הגיחו שריהביטחון שמעון פרס ואנשי פמלייתו.

אנשי היחידה הצבאית היו נרגשים מאד, לא בכל יום זוכה יחידת צה"ל לביקור של שריהביטחון. לא היה זה ביקור-פתע מיקי-רי, אלא ביקור שתוכנן מראש וכל אנשי היחידה הגדולה התכוננו לקראתו ימים רבים.

אור המגורים של היחידה צותחז ונוקה בהקפדה. מחסני היחידה אורגנו מחדש. כלי הנשק צותחזו והוברקו יותר מתמיד, כמו החיילים עצמם. גם מפקדו, יתיר הכינו את עצמם לביקורו של השר, הם הכינו הרצאות, מלות מסות ודיאגרמות, כדי ש"יקל לשר להבין את הסבריהם המיקי-צועיים.

ואז באה האכזבה הכללית. השר עבר ביעף על פני מגורי החיילים, חייך בכל פעם כשהצלם שגילוהו אליו כיוון את

מהוילולו הציני בכבודם ובכבוד הצבא. זוהי רק דוגמה אחת לדרך בה מנצל שמעון פרס את צה"ל למטרותיו הפוליטיות האישיות. יש דוגמאות נוספות רבות, שלא כולן ניתנות לפירסום. אין לתמוה על כך.

חיילות חובה

בשירות תעמולה

בזו או נכנס שמעון פרס למישרד-הביטחון כשר, הוא הכין את עצמו לקראת הרגע הזה. לעיתים נדמה כי הוא בנה מחדש את מישרד-הביטחון כדי שיהיה בידו מכשיר רבי-עוצמה כזה בתקופה הגורלית בה ייצא להתמודדות על כס ראשי-הממשלה.

כך, למשל, הוא הכניס את נאמניו מ"ר רפ"י לשעבר לתפקידים ומישרות במישרד-הביטחון. במקרים מסוימים חולקו ל-

כל אנשי דבין

אנשים תוארים, שלא הסתתר מאחריהם שום תוכן, כמו תפקיד היועץ המדיני, ש" הוענק לאשר ("ארתור") בן-דנתן.

שורה שלמה של אנשים המועסקים ב" מישרד-הביטחון, כמו משה נצר, נפתלי לביא, ארתור בן-דנתן ואחרים, אינם עוסי קים כלל בענייני המישרד. כל תפקידים הוא לנהל את מערכת הבחירות של פרס. הם עושים זאת על חשבון תקציב-הביטחון.

בכמה מיקרים אין הם מקבלים אפילו את המשכורת הממשלתית המקובלת, אלא מועסקים על-פי חוויים מיוחדים המבטיחים להם המשכורות הגדולות פי שלוש או ארבע מהמשכורות הממשלתיות המקורבלות של אנשים בתפקיד מקביל להם בשירות הממשלתי.

על כך ניתן לטעון כי גם שרים אחריים, כולל ראשי-הממשלה, משתמשים ב" תקופת הבחירות בעובדי לישכותיהם ומישרדיהם כדי לקדם את ענייניהם האישיים והמפלגתיים. ההבדל הוא רק אחד: אצל פרס הוחדרו אנשים למישרד-הביטחון ונקבעו להם תפקידים מדומים אך ורק לצורך ומטרה זאת.

עוד יותר מזאת, בכל מישרד ממשלתי אחר כמעט בלתי אפשרי להגדיל את תקן העובדים. כל בקשה לקבלת עובד נוסף, ויהיה זה וזטר ביותר, חייבת לקבל אישורים והמפלגתיים. ההבדל הוא רק אחד: אצל פרס הוחדרו אנשים למישרד-הביטחון ונקבעו להם תפקידים מדומים אך ורק לצורך ומטרה זאת.

עוד יותר מזאת, בכל מישרד ממשלתי אחר כמעט בלתי אפשרי להגדיל את תקן העובדים. כל בקשה לקבלת עובד נוסף, ויהיה זה וזטר ביותר, חייבת לקבל אישורים והמפלגתיים. ההבדל הוא רק אחד: אצל פרס הוחדרו אנשים למישרד-הביטחון ונקבעו להם תפקידים מדומים אך ורק לצורך ומטרה זאת.

עדשת המצלמה. הוא נפגש עם מיפקדת היחידה והאזין בקוצר רוח לדברים ולהרי צאה שנישאה בפניו.

אחד מעורויו של פרס ניגש אל המפקד המרצה ולחש לו: "תקצר, תקצר, אין זמן!" כך הסתיים הביקור באותו חטף בו החל. שמעון פרס ופמלייתו טיפסו אל המסוק והמריאו.

הם לא חזרו לתל-אביב. יום ספורים ארוך ציפה עדיין לשמעון פרס. אלא שהוא לא היה קשור כלל בצה"ל. את ביקורו הקצר ביחידה הצבאית ברמת-הגולן ניצל פרס כדי לערוך סיור בחירות ותעמולה ביישובי הגליל. אלא שהסיור נעשה במסוק צבאי של צה"ל, שהדלק שלו נכלל בתקציב-הביטחון.

לא היתה זו הפעם הראשונה והיחידה בה ניצל פרס את צה"ל לצרכי מערכת הבחירות הפרטית שלו נגד ראשי-הממשלה יצחק רבין. בהתאם לתוכנית שנקבעה מראש בקפדנות, אין לאחורנה כמעט יום בו לא עורך פרס סיור משולב בצה"ל, באירוע ביטחוני כלשהו ולצורך מערכת הבחירות הפרטית שלו. מסוקים של חיל-האוויר מטסים אותה. לכאורה אין בכך כל פסול, שכן תחילת הסיור קשורה לתפיקודו כשר-הביטחון. אלא שספורים אלה אינם אלא תירוץ, שנועד לנצל את צה"ל. כל מעייניו של פרס כיום מרוכזים בנושא בלעדי אחד: ההתמודדות הפרטית שלו עם רבין על מועמדות מיפלגת העבודה לראשי-הממשלה.

כמה מפקדים בכירים בצה"ל, שהבחינו בכך שהם משמשים רק אמתלה לפרס ליצרכי הפירסומת האישית שלו וסיורי ה"רצאות של פמלייתו, כבר הביעו התמרת מרות על כך, נעלבו עד עומק נשמתם

הנשיא הופואה-בואני וראש-הממשלה רבין

מי זה סארטאוי?

ה-11 בדצמבר הביא עימו שיגרה חדשה בכלא גדלה-המיוחדות, המשמש מאז 1969 כ"ל למחבלים שפוטים.

האסירים סירבו, כאיש אחד, לאכול את ארוחת-הבוקר שהוגשה להם בתאיהם. יש אחדים קודם-לכן הציגו תביעות אחדות, ש" הועברו לשילטונות הכלא, ומשם דווח עליהן מייד לשירות נציבות בתי-הסוהר בירושלים.

האסירים הביטחוניים דרשו — כנראה, בין השאר, על-פי הוראות שהועברו אליהם מחוץ לכלא — שיכירו בהם כ"ר

(המשך בעמוד 29)